

Raadsvoorstel

Datum vergadering: 11 november 2025
Datum B&W: 14 oktober 2025
zaaknummer: 2025-0101191

Portefeuillehouder: Ramon Pardo Kruidenier
Auteur: René van Wijngaarden

Onderwerp:

Programmabegroting 2026 gemeente Alblasterdam

Voorgesteld besluit:

1. De bezuinigingsmaatregelen zoals weergegeven in lijst 2 in de paragraaf keuzes maken van de programmabegroting 2026 vast te stellen.
2. De programmabegroting 2026 gemeente Alblasterdam vast te stellen.
3. Bijgevoegde begrotingswijziging met de financiële gevolgen van de septembercirculaire 2025 van het gemeentefonds vast te stellen.

Inleiding

Hierbij bieden wij u de Programmabegroting 2026 van gemeente Alblasterdam en een eerste wijziging daarop aan. Deze begroting is de laatste begroting van dit college vóór de gemeenteraadsverkiezingen en daarom wordt hierin ook kort teruggeblikt op wat er deze periode is gerealiseerd. Daarnaast wordt ingegaan op wat er in 2026 nog wordt gedaan ter afronding van de ambities uit het coalitieakkoord. Daarbij houden we rekening met de financiële uitdagingen waar de gemeente voor staat. De jaren waarin gemeenten de taken met minder middelen moet uitvoeren (de "ravijnjaren") komen dichtbij en daarnaast was er al een sprake van meerjarige tekorten in de begroting. Daarom is het afgelopen jaar een proces doorlopen om ombuigingsmaatregelen in beeld te brengen en deze met u te verkennen. Dat heeft geleid tot een pakket aan maatregelen dat via de Perspectiefnota 2026 is vastgesteld en verder is uitgewerkt in deze begroting.

Ons beeld was dat met dit pakket aan maatregelen vanaf 2028 de begroting weer financieel in evenwicht zou zijn. Dit had uw raad ons als kader meegegeven. De financiële doorrekeningen in de Programmabegroting 2026 laten een gunstiger beeld zien. Het financieel evenwicht wordt in 2027 bereikt en met de doorrekening van en inzicht in de uitkomst van de Septembercirculaire 2025 van het gemeentefonds zien we kans om voor 2026 een sluitende begroting te kunnen presenteren. Deze kans doet zich voor omdat de gemeenten via de Septembercirculaire 2025 geïnformeerd zijn over middelen die in 2026 voor capaciteit voor klimaat- en energiebeleid worden ontvangen. Wij ontvangen hier tot 2026 een specifieke uitkering voor. Deze middelen hebben we nog niet volledig besteed en wat resteert is toereikend om de voorgenomen activiteiten in 2026 op dit gebied uit te kunnen voeren. Dat betekent dat de middelen die we in 2026 hiervoor via de algemene uitkering uit het gemeentefonds ontvangen als voordeel kunnen worden ingeboekt. Omdat wij in de Programmabegroting 2026 altijd uitgaan van de Meicirculaire, wordt de uitkomst van de Septembercirculaire 2025 als eerste wijziging op de begroting tegelijkertijd met de Programmabegroting 2026 aan u ter besluitvorming voorgelegd.

Beoogd effect

Een vastgestelde begroting die voldoet aan de kaders van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeente (BBV) en van financieel toezicht.

Argumenten

1. De verdere uitwerking en uitvoering van de ombuigingsmaatregelen uit lijst 2 zijn noodzakelijk voor een sluitende begroting. De ombuigingsmaatregelen zoals opgenomen in lijst 3 en 4 zijn niet verwerkt in deze begroting. Deze maatregelen maken geen onderdeel uit van het huidige financiële kader. De

voorgestelde maatregelen worden echter wel als beleidsopties achter de hand gehouden. Indien zich in de toekomst opnieuw een tekort voordoet, kunnen deze maatregelen opnieuw worden overwogen. In dat geval zullen de betreffende keuzes uit zowel lijst 3 als lijst 4 opnieuw aan de raad worden voorgelegd.

2. Met de vaststelling van de begroting kan uitvoering worden gegeven aan het realiseren van de ambities uit het coalitieakkoord en wordt een financieel kader vastgesteld waarbinnen dit wordt gerealiseerd.

3. Met de vaststelling van de begrotingswijziging wordt een sluitende begroting voor 2026 gepresenteerd. Een sluitende begroting per 2026 geeft meer zekerheid dan een begroting die later, vanaf 2027 of 2028, in evenwicht is.

Duurzaamheid

-

Alternatieven

-

Kanttekeningen

Buiten de scope van de huidige meerjarenraming nemen de lasten en daarmee ook de uitdaging financieel evenwicht te behouden toe door kapitaallasten van enkele grote investeringen waar komende periode aan wordt gewerkt.

Via een latere circulaire van het gemeentefonds wordt een voor de gemeente nadelig herverdeeffect verwerkt. Hier is in deze begroting nog geen rekening mee gehouden.

Het huidig activabeleid, waarin relatief veel wordt geactiveerd heeft risico's en nadelige gevolgen voor de middellange en lange termijn. Het herzien van dit beleid wordt met de jaren steeds lastiger.

De lijst met mogelijke maatregelen, die getroffen kunnen worden om financieel gezien (bij) te sturen, is relatief klein en ver gaand.

De Septembercirculaire 2025 heeft los van de middelen die we in 2026 als voordeel kunnen inboeken, een nadelige uitwerking op de begroting. Daarmee wordt niet meer voldaan aan het financieel kader, een sluitende begroting vanaf 2028, dat eerder door uw raad is gesteld.

Afstemming

-

Financiële informatie

Onderstaand een overzicht van het saldo van de begroting exclusief en inclusief de ombuigingsmaatregelen en de gevolgen van de Septembercirculaire 2025 die onderdeel uitmaken van de eerste wijziging van deze begroting.

Bedragen * € 1.000 (-/- = nadelig)	2026	2027	2028	2029
Saldo begroting exclusief maatregelen	-2.369	-3.166	-4.675	-4.712
Saldo maatregelen	1.914	3.693	4.704	4.720
Saldo begroting inclusief maatregelen	-455	527	29	8
Saldo gevolgen Septembercirculaire 2025	560	-174	-244	-279
Saldo begroting na septembercirculaire 2025	105	353	-215	-271

Zonder ombuigingsmaatregelen is sprake van nadelig begrotingssaldo van ongeveer € 4,7 miljoen. Met de maatregelen die vastgesteld zijn in de Perspectiefnota 2026 wordt financieel evenwicht verwacht vanaf jaarschijf 2027. Vooral voor 2028 en 2029 is daar niet of nauwelijks ruimte voor tegenvallers. De Septembercirculaire 2025 van het gemeentefonds werkt, met uitzondering van 2026, vooral door de bijstelling van het accres van gemeentefonds, nadelig door in het saldo van de begroting. Voor 2026 wordt door de eenmalige vrijval van middelen voor capaciteit voor klimaat- en energiebeleid een sluitende begroting gepresenteerd.

Vervolg

De vastgestelde begroting en begrotingswijziging worden toegezonden aan gedeputeerde staten van de provincie (financieel toezicht).

Er wordt verder invulling en uitvoering gegeven aan de maatregelen om het financieel evenwicht te herstellen.

Via de tussentijdse bestuursrapportages wordt uw raad geïnformeerd over de voortgang van de realisatie van het uitvoeringsprogramma 2026.

Communicatie

Voorafgaand aan de raadsvergadering wordt een uitnodiging om mee te luisteren of online te volgen in de Klaroen geplaatst. Na vaststelling van de begroting wordt het uitvoeringsprogramma en de begroting in één oogopslag op de gemeentelijke website geplaatst. Via social media wordt verwezen naar de documenten.

Gekoppelde besluiten

Perspectiefnota 2026 - Raadsvoorstel

Bijlagen

1. Programmabegroting 2026 - Gemeente Alblasterdam
2. Toelichting financieel effect Septembercirculaire 2025
3. Brief Raad inzake begroting 2026 BSSA
4. Tweede Brief Raad inzake begroting 2026 BSSA
5. Begrotingswijziging 2026 n.a.v. Septembercirculaire 2025
6. Persbericht programmabegroting2026.pdf
7. Technische vragen Programmabegroting 2026 - beantwoord

Niet-digitale bijlagen

CONCEPT RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Alblasserdam;

gelet op:
artikel 191, lid 1 van de Gemeentewet

B E S L U I T:

1. De bezuinigingsmaatregelen zoals weergegeven in lijst 2 in de paragraaf keuzes maken van de programmabegroting 2026 vast te stellen.
2. De programmabegroting 2026 gemeente Alblasserdam vast te stellen.
3. Bijgevoegde begrotingswijziging met de financiële gevolgen van de septembercirculaire 2025 van het gemeentefonds vast te stellen.